

Editorial

Thiamna

Thiamna kan tih hian a tum ber hi eng nge ni tih kan inzawh nawn fo a ṭul ṭhinin a lang. Zir-na avanga thiamna hi lo awm a ni teh meuh a, mahse chu thiamna kan tih chu khawiah chuan nge a tehfung kan khai ṭhin? Mahni thiam inti em em, mahse mi dangin thiam hmuha an hmuh lutuk si loh te hi a awm thei mai em? Zirna avang ni lo, tawnhriat avanga kan thiam emaw, kan hriatthiam thil te pawh he khawvelah hian a awm ve awm asin. Zirna avanga thiamna neite hian chu an thiamna chu mi dangte tana malsawmna an dawn a ni tih an hriat si loh chuan, chapona a awm thuai ang a, a thiamna chu thiamna awmze nei lote pawh a chang thei hial awm e.

Socrates-a chuan, “Finna dik tak awmchhun chu engmah ka hre lo tih inhriat hi a ni,” a lo ti nghe nghe a, thiamna kan tih leh finna kan tih hi thil hrang daih anga ngaih theih a ni chiah awm lo ve. Zirna chungchangah pawh a zir sang apiangte hi ‘mi thiam’ tih an ni fo va, a nihna takah chuan chu dinhmun an thlen a, miin mi thiam hmuha an hmuh ṭhinna hi an hriatna lo pung ta piaah lamah hriat tur lo tamzia leh mi pakhatin thil zawng zawng a hriat kim vek theih lohzia lo hre Chiang tawh an ni a, chu chuan anmahniah inngaihtlawmna nun a pe a, an bula awm pawh a lo nuam ta sawt ṭhin a ni. Mi thiam kan tih bulah hian he inngaihtlawmna hi a lo ding ve reng tih chu chuan a tichiang thei ang. Hre ber leh hre zo vek anga inngaite chuan an hriat vek lohzia an la hre tawh lo tihna a ni a, an thiamna chu a khingbai a, chu chuan mi dang nena nun hona kawngah pawh harsatna a siam thei zawk fo a ni.

Nelson Mandela chuan, “Zirna hi khawvel thlak danglam nana hriamhrei ṭha ber i hman theih chu a ni,” tih thu hi 2003 kum khan Johannesburg, South Africa-a Mindset Network a hawnnaa a thu-sawiah a lo sawi tawh a. Mizo thuziaktu hmasa, Kaphleia’n, “Khawvel hi eng tik lai pawhin siam ṭhat a ngai reng,” tih thu a lo sawite kha a dik a, siam ṭhat ngai reng khawvel siam ṭhat emaw, thlak danglamna ṭha ber chu zirna hi a ni ti ila kan ṭhelh thui lovin a rinawm. Mihring nunphung, nun chhunggrila a ṭha lam tih kan duhna te, kan rinawmna te, mi dang tana kan inpekna chungchang te, mi dangte chung a kan rilru put hmang te thleng hian inzirtir a, mimal ṭheuh pawh inzir reng ngai kan ni. Mihring ṭha zawk, mihring duhawm zawk kan nih theihna kailawn ṭha ber pakhat chu zirna kan tih hi a ni. Mi thiam nih tling tur khawpa zir erawh tihmâkmawh a ni thung.

Hnam ropui ni tur te, hnam ṭha zawk ni turte hian zir thiamna hian a hnûn leh zâr nih a fawm a ngai tih hi sawi nawn ngai reng lo tura thudik pakhat a ni. Chuvangin, a zir miten tun ṭuma Mizo Studies kaltlanga thuziak an rawn thawh te, zawhna hrang hrang chhanna tur thuziak ngaihnawm tak tak min rawn chhawp chhuahsak leh hi a hlu hle mai. Heng hian, mimal ang pawhin mi thiam kan nih ve theihna tur kawngah min zirtir se la, mihring ṭha zawk kan nih ṭheuh theihna hmanrua a ni tih hre rengin tun ṭuma Mizo Studies-a thuziak lo chuangte pawh hi ngaihluin uluk takin i chhiar ang u.

Dr Lalzarzova
Editor